

λοστρόμος τόρα ὅσο κι' ἀν πάσχει, τίποτα δὲν ἔκανε. Γύριζε ἀριστερά, ἔβρισκότουν ἄξαφνα 'σ τὴν πόρτα τῆς Κόλασης κ' ἥθλεπε μπροστά του ἀγριευμένο τὸ διάδολο μ' ἔνα δικριόνι σιδερένιο 'σ τὰ γέροια νὰ τὸν φοβερίζῃ μήπως πλησιάσῃ ἐκεῖ· γύριζε δεξιὰ ἥθλεπε τὴν πόρτα τῆς Παράδεισος καὶ τὸν ἄγιον Πέτρο, κρατώντας γιὰ ράβδο μία θεόρατη κλειδὰ κ' ἔτοιμον νὰ τοῦ σπάσῃ τὰ κόκκαλα, ἢν επλησίαζε.

— 'Ρε Διάδολε, λέει· σὰ σκοῦρα τὰ πράμματα.

Μὰ ὁ καλὸς καραβοκύρης 'σ τὴν φουρτούνα φάγεται, λέμε 'μεις οἱ ναυτικοὶ. 'Ο λοστρόμος ἀντὶ ν' ἀπέλπισθῇ ἑθύμωσε· κι' ὁ ναυτικὸς σὰ θυμώσῃ ἀναποδογυρίζει τῆς θάλασσες. «Ἐτσι εἰστε, λέει, νὰ σᾶς μπῶ ἐγὼ βουθοῦνι ὀλουνῶν!» Ηιάνει μὲ μιᾶς καὶ μαδάς· ὅση τρίχα εἴχε ἀπάνου του καὶ τὴν πλέκει πανί. «Ἐπειτα πάξι κρυφὰ καὶ κόθει ἀπὸ τὰ δέντρα τῆς Παράδεισος μὶα κλάρα· τὴν πελεκάει καλὰ καὶ στένει ἀνάμεσα Παράδεισος καὶ Κόλασης δική του τέντα.

Απὸ τότες ὅποιος ναυτικὸς πεθάνει, δὲ σκοτίζεται γιὰ Κόλασες καὶ γιὰ Παράδεισους. Πάξι γραμμὴ 'σ τὴν τέντα του! . . .»

Ἐγέλασε τὸ τσούρμα μὲ τὴν καρδιά του 'σ τὰ λόγια τοῦ Ματζαθράκου, τὰ νόστιμα. Μὰ ὁ Λιανὸς ὁ Κουμιώτης ποὺ πέντε φορὲς ἐγώρισε τὴν γυναῖκα του καὶ πάλι τὴν ξαναπήρε, ἐρώτησε μὲ μάτια κόκκινα σὰν τὴ φωτιά:

— Καὶ οἱ γυναικες μας θάργουνται κ' ἐκεῖνες σὰν τὴν τέντα μας;

— Βέβαια· ἀπάντησεν ὁ Ματζαθράκος πονηρὰ γελῶντας. Χωρὶς τὴν γυναικα ἀρματώνεις λατινάδικο! . . .

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Ψ Ω Τ Ι Α

Εἶταν περίου μεσάνυχτα. Δώδεκα χρονῶν παιδί, ὁ Στεφανάκης, κοιμούνταν σὰν ἀρνί. «Ερχεται ἄξαφνα στὴν κλίνη του ἡ μητέρα καὶ μ' ἔνα καλὸ σκούντημα τὸν ξυπνάει. Μισοσηκώνεται ὁ μικρὸς, τρίβει τὰ δυό του μεγάλα μάτια, καὶ τί νὰ δῃ ἀπὸ τὶς γαραμάδες τοῦ παραθύρου! Φωτιὰ μεγάλη καὶ φοβερή! Τόνε σηκώνουνε, τὸν ντύνουν καὶ τὸν βγάζουν ἔξω.

— Κέτω στοῦ θειοῦ του, φωνάζει ἡ μάννα τῆς παρακόρης ποὺ εἴχε τὴν ἔννοια του. Καὶ νὰ πλαγιάσῃ ἐκεὶ γλίγωρα, νὰ μὴν ἀρρωστήσῃ.

Σταθήκανε μερικὲς στιγμὲς στὸ περιόδοι· ποὺ γώριζε τὸ σπίτι· τους ἀπὸ τὸ σπίτι· ποὺ καίγουνταν, νὰ δοῦν τὴ φωτιά. Τρομερὸ πρᾶμα! Θεόρατες γλώσσες νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὴν τρύπα ποὺ εἴτανε μὶα φορὰ στέγη, καὶ νὰ γυρεύουνε νὰ τὸν φάνε τὸν οὐρανό. Σ' ἔνα πλαγιάνο σπίτι, ὁ νοικοκύρης νὰ στέκεται σὲ παράθυρο, καὶ νὰ πετάχει στὸ δρόμο τραπέζια, καρέγλες, στρώματα. Οἱ φωνὲς τῶν γειτόνων νὰ σὲ ξεκουράζονται, κι ὁ πατέρας τοῦ Στεφανάκη

ἀπάνω στὸ δῶμα του, κατάντικου στὴ φωτιὰ, νὰ στέκεται, νὰ τρέγη, νὰ προστάζῃ, καὶ νὰ γύνουνε κουβάδες νερὸ στὰ χαλιὰ ποὺ κρεμιούνταν ἀπὸ τὸ δῶμα, νὰ διαφεντέψουν τὸ σπίτι του, ποὺ τῷγλειφχν κάπου κάπου ἀχόρταγες φλόγες, ὅταν φυσοῦσε ὁ ἀνεμος. Τάχλεπε ὅλ' αὐτὰ κ' ἔτρεμε ὁ μικρὸς Στεφανάκης. Τὸν παίρνει τέλος ἀπὸ τὸ γέρος ἡ παρακόρη, κι ὅτι ἔκαμε νὰ ξεκινήσῃ κατὰ τὸ σπίτι τοῦ θειοῦ, τρέγει ἡ μάννα κατόπι τους καὶ τους λέει νὰ σταθοῦνε νὰ πάρουν καὶ τὴν Ασπασία μαζί. 'Ασπασία εἶταν ἡ κόρη τοῦ νοικοκύρη ποὺ ἔρριγτε τὶς καρέγλες ἀπὸ τὸ παράθυρο· μικρὴ κι αὐτή, καὶ μοναχοκόρη.

Πήραν τὸν κάτω δρόμο, καὶ κατεβήκανε στοῦ θειοῦ τὸ σπίτι. Μπήκανε μέσα κι ἀμέσως ἔτρεξαν κατὰ τὸ παράθυρο νὰ κοιτάζουν. 'Αξέγαστο θέχμα! Τὸ παράθυρο ἔβλεπε κατὰ τὴν ἄλλη μεριά, ὅχι πρὸς τὴ φωτιά. "Εβλεπαν τὴ θάλασσα, καὶ τὰ βουνά ἀντικρύ. "Ολα στὴν ἀναλαχυπή μέσα. "Ελεγκεις καὶ γλυκογάραζε, μόνο ποὺ εἴχε κι ἀστέρια.

Ο μικρὸς δὲν εἶταν καὶ πολὺ σαστισμένος. Σὰ νὰ τοῦ ἔρεις αὐτὸ τὸ ἀσυνήστο πρᾶμα. 'Η μικρὴ ὄμως, ὁ νοῦς της εἶταν ζαλισμένος, κ' ἡ καρδιά της πονοῦσε. Πονοῦσε ἡ καρδιά της γιὰ τὴν κούκλα ποὺ τὴν ζέχασε σὲ μιὰν κώρη· τι θὰ γένη μοναχὴ τῆς ἡ κούκλα ἀν τύχη καὶ πιάσῃ φωτιά καὶ τὸ σπίτι τους, καὶ ποιός θὰ τὴν γλυτώσῃ! "Εκλαγε ἡ μικρὴ, καὶ παρηγοριὰ πιὰ δὲν εἴχε. Ζητήσανε νὰ τὴν κάρμουνε νὰ κοιμηθῇ. Τοῦ κάκου, δὲν μποροῦσε νὰ κοιμηθῇ, καὶ δὲν μποροῦσε μήτε ὁ μικρὸς νὰ τὸν ξαναθρῆῃ πιὰ τὸν υπνο. Τήνε λυπούντανε τὴ μικρούλα.

Κοιμήθηκαν ὅλοι οἱ ἄλλοι. Σηκώνεται ὁ μικρὸς καὶ τῆς λέει τῆς γειτόνισσας του. «Πάγω ἐγὼ καὶ σου τηνε φέρνω τὴν κούκλα». Καὶ βγαίνει ὅξω σιγὰ σιγά. 'Η φωτιὰ εἶταν τόρα πιὸ δαμακημένην. "Εφεγγε ὄμως ἀκόμα, καὶ σὲ λίγη ώρα ὁ Στεφανάκης εἶταν στῆς Ασπασίας τὸ σπίτι κοντά. Χώνεται ἥσυγα ἥσυγα ἀνάμεσ' ἀπὸ τὸ πλήθος, καὶ πηγαίνει κοντά στὸν πατέρα της, ποὺ στέκουνταν τώρα ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα του, κοντὰ στὰ πράμματα τοῦ σπιτιοῦ του.

— Τῆς Ασπασίας τὴν κούκλα, φωνάζει.

Γυρίζει ὁ πατέρας τῆς Ασπασίας καὶ τόνε βλέπει τὸ μικρὸ τροιλασμένος.

— Τι γυρεύεις ἐσύ ἐδῶ! τοῦ κάνει.

Τοῦ ξηγάσει ὁ μικρὸς τὴν υπόθεση.

— Νὰ, πάρε την καὶ φεύγα γλίγωρα, θεοκατάρατε, πρὶν νὰ σὲ μαριστοῦν οἱ γονοί σου, τοῦ λέει, καὶ βγάζει ἀπὸ τὴν τσέπη του μὰ σπιτικὰ κουκλίτσα, ματόρρυδα καὶ στόμα καὶ μύτη βαρμένα μὲ τὴ μελάνη, ἀπάνω σ' ἔνα τεγγυητὸ κόρυπο ἀπὸ πανί, ποὺ εἴχε σγημα προσώπου.

Παίρνει ὁ μικρὸς τὴν κούκλα καὶ φεύγει.

— Εφεξε τὸ πρόσωπο τῆς μικρῆς ἀπὸ τὴ γαρδί· 'Αγκάλιασε τὴν κούκλα της, καὶ κοιμήθηκε.

Τώρα, πῶς νὰ τὸ ἔξηγήσω δὲν ξέρω, μὰ—ήστορία τῆς κούκλας εἶταν; ἄλλος λόγος εἶταν; — Ο Στεφανάκης κ' ἡ Ασπασία εἶναι ἀντρόγυνο σήμερα.

Α. Ε.